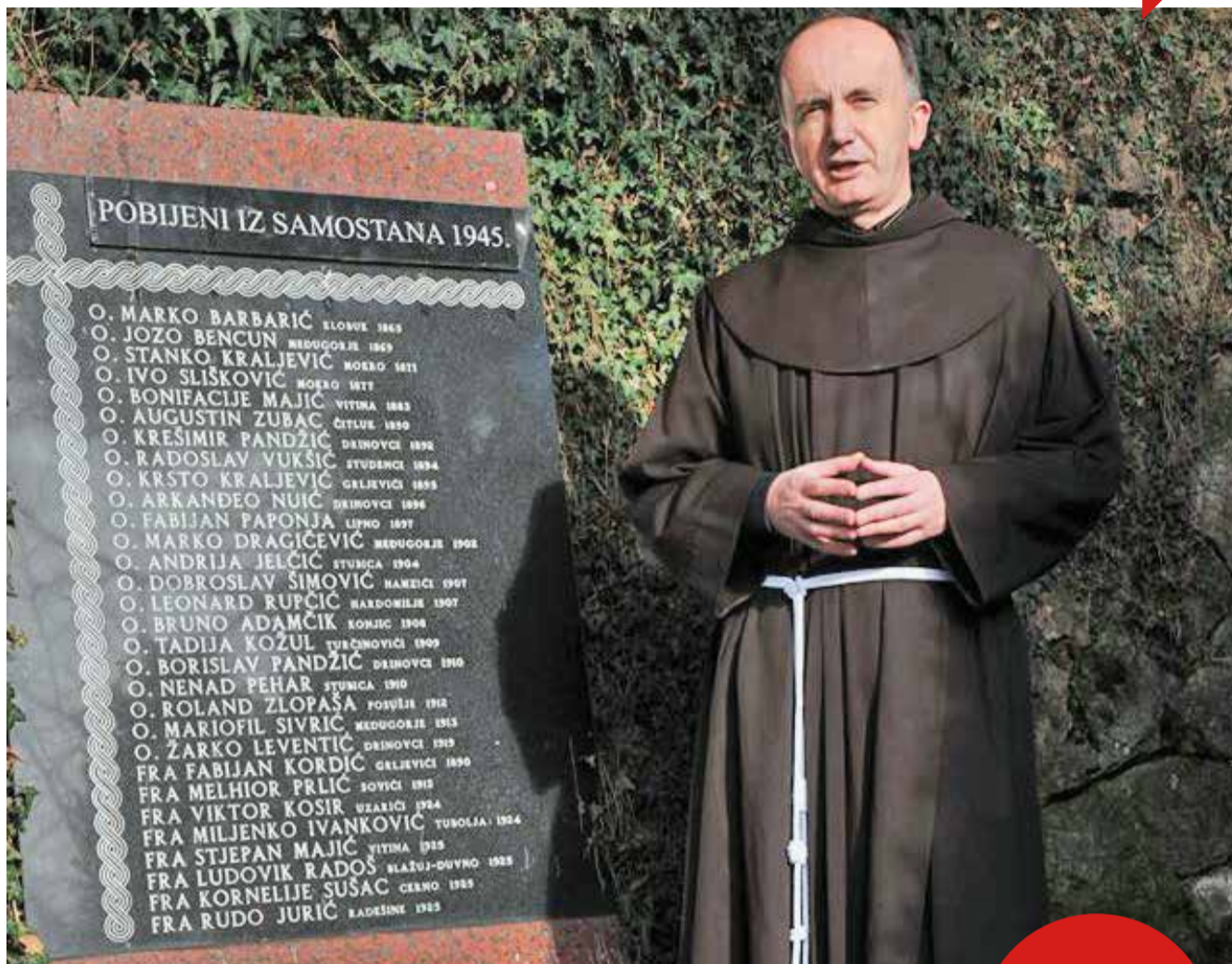

FRA MILJENKO STOJIĆ O 66 POBIJENIH FRANJEVACA

Susretao sam ubojice svoje braće

➔ Hercegovačke franjevce pobijene prije 73 godine Crkva će, na kraju postupka prikupljanja svjedočanstava i dokumenata u vicepostulaturi, službeno proglasiti mučenicima vjere

Već godinama u Širokom Brijegu održavaju se "Dani pobijenih hercegovačkih franjevaca" u spomen na ubojstvo 66 hercegovačkih franjevaca. Fra Miljenko Stojić, voditelj Vicepostulature „Fra Leo Petrović i 65 subraće“, godinama traga za posmrtnim ostacima svoje braće franjevaca i otkriva povijesne razloge tog zločina.

MATE PRIMORAC

Prošle su 73 godine od strašnog ubojstva i paljenja hercegovačkih franjevaca u ratnom skloništu u samostanskom vrtu u Širokom Brijegu. Jesu li rane zacijelile?

- Što god se dogodilo u našoj osobnoj ili zajedničkoj prošlosti, život ide dalje. Pamtim ono što je bilo, iz toga izvlačimo prave zaključke i tako ustrojavamo svoj život. Za nas su ovi pobijeni mučenici i činimo sve da ih Crkva jednoga dana službeno proglasi takvima. Puk je to odavno učinio nazivajući ih Širokobriški mučenici. Moli se na njihovim grobovima, svjedoči o udijeljenim milostima po njihovu zagovoru, dodjeljuje im tr-

gove i ulice, dane sjećanja. U školama se održavaju satovi povijesti, pišu stručni radovi, stječu znanstveni stupnjevi, snimaju filmovi, stvaraju umjetnička djela... Jednostavno, dobro je pobijediti zlo!

Zločinačka uloga

Tko je odgovoran za ovaj zločin?

- Kratko i jasno: Josip Broz Tito, osoba koja je istovremeno bila na vrhu partijske vlasti, partizanskog pokreta i Ozne. Od izravnih izvršitelja spomenuo bih tadašnjeg zapovjednika 8. dalmatinskog korpusa, generala Petra Drapšina i njegova najbližeg suradnika Boška Šiljegovića te alkarskog voj-

vodu, od kojeg se alkarsko društvo još nije ogradilo, Brunu Vuletića, čiji su vojnici ubili 6 hercegovačkih franjevaca u Mostarskom Gracu.

A po zlu je posebno poznata XI. dalmatinska brigada, ne samo na Širokom Brijegu i okolici - gdje su se u njihovoj zoni odgovornosti dogodili stravični zločini nad civilnim pučanstvom - nego sve tamo do Kočevskog roga. Naravno, treba spomenuti i ulogu Ozne SR Hrvatske i Ozne SR BiH koji su nadzirali cijeli proces od izrade popisa za likvidaciju do samih egzekucija.

Jeste li se tijekom svoga rada susreli s nekim od pripadnika tih jedinica koje su

sudjelovali u ubojstvu vaše braće franjevaca?

- Podrazumijeva se da sam se susretao. Do nekih nisam uspio doći, iako sam im se najavljavao. Sve je ovisilo o tomu jesu li nasilno bili unovačeni ili su bili zagriženi jugokomunisti. Potonji su uglavnom odlazili i odlaze na drugi svijet nepomireni i s Bogom i sa svojim narodom. Šteta! A svima sam im govorio da je tajnost naših razgovora zajamčena. Trebaju nam samo svjedočenja i dokumenti, a ne kazivanja nečije krivnje.

Prema svim dosadašnjim istraživanjima pobili su ih iz mržnje prema vjeri, ali i iz ideoloških razloga. Posebno im je Široki Brijeg, kao simbol vjere, obrazovanja i kulturne baštine, bio trn u oku. Koliko je Vicepostulatura dosad pronašla posmrtnih ostataka franjevaca i za koliko se još traga?

- Do sada znamo za posljednje počivalište njih 34, a za njih 32 još tragamo. Činimo to s obje strane granice, jer su ubijani od Bleiburga pa do Biokova i Dakse. Naglasio bih još da ih nisu pobili nikakvi Dalmatinci, kako neprijatelji hrvatskog naroda često ističu, nego jugokomunisti predvođeni Titom.●

TRAGANJE ZA OSTACIMA

Dokumenti i svjedočanstva

Zadatak je Vicepostulature, osnovane lani u studenome, sljedeći: jesu li jugokomunisti ubili franjevce iz mržnje prema vjeri, jesu li oni to primili na kršćanski način, postoji li u puku uvjerenje o njihovu mučeništvu. Pritom se ne smiju skrivati činjenice niti

za niti protiv, jer samo na istini Crkva ih želi proglasiti mučenicima. U tu svrhu prikupljamo potrebne dokumente i svjedočenja te isto to o uslišanijama nećijih molitvi na njihov zagovor ili možebitnih čudesa. A tragamo i za njihovim posmrtnim ostacima.

Uprava ukrala dane godišnjeg, ide štrajk

PROBLEMI U 'GORENJU'

Zaposleni u koncernu "Gorenje" u slovenskom Velenju zaprijetili su u utorak štrajkom zbog otkazivanja starog kolektivnog ugovora i nastojanja uprave da im smanji broj dana godišnjeg odmora.

Štrajk zbog otkazivanja kolektivnog ugovora podržava više od 95 posto zaposlenih, kazao je predsjednik sindikata Žan Zeba, dodavši da im uprava nije odgovorila na zahtjev da opozove svoju prijašnju odluku o otkazivanju kolektivnog ugovora. U pogonima koncerna "Gorenje" u Velenju, proizvođaču kućanskih aparata i jednom od najvećih izvoznika, radi više od 6000 zaposlenih, a "Gorenje" ima pogone i u Češkoj i Srbiji. Skupina "Gorenje" je 2017. ima-

la 1,307 milijardi eura prihoda, što je četiri posto više nego godinu dana prije, ali je čista dobit iznosila samo 1,2 milijuna eura. U sindikatu zaposlenih u "Gorenju" Velenje najavljuju da će se odluka o mogućem štrajku donijeti tijekom mjeseca, ako uprava u međuvremenu ne odustane od otkazivanja kolektivnog ugovora.

Do otkazivanja kolektivnog ugovora došlo je nakon konflikta sindikata i uprave koji se nisu mogli dogovoriti oko smanjivanja broja dana godišnjeg odmora, jer je uprava tražila da se odmor smanji za četiri dana, dok je sindikat dopuštao smanjivanje za najviše dva dana. Stari ugovor iz 1991. godine više ne odgovara sadašnjoj situaciji i treba ga modernizirati prema sadašnjim prilikama, navela je uprava "Gorenja".●

Erdogan: Ameri, hajde odlazite!

PRIJETNJE ZBOG KURDA

Turski predsjednik Recep Tayyip Erdogan pozvao je u utorak Washington da povuče svoje vojnike iz sirijskog grada Minbedža, ponovivši odlučnost da odatle otjera kurdsku miliciju.

Američki čelnici su nam rekli: "Izaći ćemo iz Minbedža, nećemo ostati u Minbedžu" - izjavio je Erdogan u govoru u Ankari. "Zašto onda ostajete? Hajde, odlazite!" Šef turske diplomacije Mevlut Cavusoglu 27. siječnja je već zatražio da

se SAD "povuče smjesta iz Minbedža". Taj se grad nalazi na stotinjak kilometara istočno od regije Afrin, gdje je Ankara 20. siječnja pokrenula vojnu operaciju "Maslinova grana". Tom se ofenzivom želi proterati Postrojbe za zaštitu naroda (YPG), kurdsku miliciju koju Ankara smatra terorističkom organizacijom, ali je podržava i naoružava SAD u borbi protiv Islamske države. "Doći ćemo i vratiti Minbedž pravim (arapskim) vlasnicima", nastavio je Erdogan optužujući SAD da je sam ondje rasporedio YPG.●

EUROPA LANI U VELIKOM POSLU

Sve više struje od vjetra

Europa je prošle godine instalirala rekordnih više od tri gigavata kapaciteta za proizvodnju struje iz energije vjetra na moru, pokazalo je u utorak objavljeno istraživanje udruženja WindEurope.

Prošle je godine ukupno instalirano 3,148 gigavata kapaciteta za proizvodnju struje iz energije vjetra na moru, povezanima s distribucijskim mrežama na kopnu. To je dvostruko više no što je instalirano 2016. godine. Ukupno je Eu-

ropa na kraju 2017. raspolagala s 15,78 gigavata kapaciteta za proizvodnju struje iz energije vjetra u vjetroelektranama na moru, raspoređenih u 92 farme u 11 europskih zemalja.

Prosječan proizvodni kapacitet farmi vjetroelektrana u izgradnji porastao je prošle godine za 34 posto, na 493 megavata, zbog većih turbina. Očekuje se da će 2020. ukupni instalirani kapaciteti u Europi dosegnuti 25 gigavata.●